

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2559) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และดำรงชีวิตอย่างวิถีไทยอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองไปพร้อมกับการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยคำนึงถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการศึกษา อย่างเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเหมาะสมกับแต่ละระดับสถานศึกษา โดยให้ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาด้วยสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2549: 7-11) การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ เพื่อเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาประเทศและการที่ประเทศชาติสามารถที่จะดำรงอยู่ได้ก็เพราะการศึกษาของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาการศึกษาทำให้คนมีความรู้ ทักษะความสามารถสูงขึ้นและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมให้พัฒนาไปด้วย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2539: 14) การศึกษาทำให้มนุษย์มีความเจริญงอกงามรอบด้าน กล่าวคือ มีความเจริญทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา การศึกษาที่มีคุณภาพทำให้มนุษย์รู้จักคิดรู้จักใคร่ครวญ รู้จักเลือกสรรปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์ และสิ่งใหม่ที่เข้าสู่ชีวิตตลอดเวลา โดยเฉพาะในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และการเมืองตามกระแสโลกาภิวัตน์ที่นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ ดังนั้นระบบการศึกษาต้องตอบสนองการทำงานในยุคข้อมูลข่าวสาร ปัจจัยที่จะส่งผลให้การศึกษา มีคุณภาพ ได้แก่ หลักสูตรจะต้องมีทั้งหลักสูตรระดับชาติและหลักสูตรระดับท้องถิ่น เน้นการให้ความสำคัญกับผู้เรียน เน้นผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง และเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อรับความเป็นนานาชาติ การจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้

ในชีวิตประจำวันได้และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ รู้จักคิดวิเคราะห์
คิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (สมศักดิ์ สินธุประเวช, 2541: 30-31)

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 จึงได้กำหนดให้ชุมชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการติดตามประเมินผล เพื่อให้
การจัดการศึกษามีเนื้อหาสอดคล้องกับวิถีชีวิตการประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ
ดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นของตนได้อย่างเป็นสุข ดำรงไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม
ของไทย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สนับสนุนให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ระบุไว้ว่า
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการกำหนดหลักสูตรแกนกลางโดยให้สถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ในการจัดทำสาระของหลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในส่วน
ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์
เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล
ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน
สังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชน
มีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา วิทยาการต่าง ๆ
เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มี
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน กระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจ
ตามความในมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนด
ให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและ
มีความหลากหลายในการปฏิบัติ จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจน
เพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับ
สภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของ
ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และ
ความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะ
กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและ
แก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น
ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน
ความสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยระบุให้สถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคล ในชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็น ไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น ไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนด หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล 2) เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะ ได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมี ความสำคัญที่สุดสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ 4) เป็นหลักสูตรที่มี โครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้ 5) เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษา ได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 2-4)

โรงเรียนบ้านโหนด (สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล : 2549) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 3 ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลคู อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา รับผิดชอบนักเรียน 2 หมู่บ้าน คือ หมู่บ้านปลักพ้อ ซึ่งมีประชากร 80 ครัวเรือน จำนวน 445 คน เป็นชาย 225 คน เป็นหญิง 220 คน อาชีพทำสวนยาง 60 ครัวเรือน ทำนา 20 ครัวเรือน หมู่บ้านโหนด มีประชากร 49 ครัวเรือน จำนวน 198 คน เป็นชาย 97 คน เป็นหญิง 101 คน อาชีพทำสวนยาง 38 ครัวเรือน อาชีพทำนา 38 ครัวเรือน โรงเรียนบ้านโหนด เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 82 คน นักเรียนร้อยละ 90 นับถือศาสนาอิสลามและ พุทธภาษามลายูถิ่น นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จะศึกษาต่อในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนเปาะเนาะ บางส่วนก็ศึกษาต่อที่โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ ซึ่งมีจำนวน ไม่มากนัก และมีบางส่วนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ หมู่บ้านโหนด และหมู่บ้านปลักพ้อ โรงเรียนบ้านโหนด อยู่ห่างจากอำเภोजะนะ 7 กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดสงขลา 40 กิโลเมตร การคมนาคม เดินทางสะดวก และได้ทำการสำรวจข้อมูลพื้นฐานบริบทชุมชนหมู่บ้านโหนด และหมู่บ้านปลักพ้อ ตำบลคู อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยการสัมภาษณ์นายหมาน บ่อเนาะ ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านปลักพ้อ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2549 พบว่าในท้องถิ่นผู้ปกครองของนักเรียนได้ประกอบอาชีพการทำ สวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก การทำนา ค้าขาย และรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง ผู้วิจัยได้ศึกษา สภาพพื้นที่ของจังหวัดสงขลา ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพ หลากหลาย โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเป็นเขตร้อนชื้น อาชีพ

ที่เหมาะสมให้ผลผลิตสูงและระยะยาว รวมทั้งต้นทุนต่ำ นั่นคือ การทำสวนยางพารา ประชากรที่ทำสวนยางพาราในจังหวัดสงขลา จำนวน 81,483 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกยางพารา 2,011,568 ไร่ พื้นที่ให้ผลเก็บเกี่ยว 1,523,837 ไร่ พื้นที่ไม่เปิดกรีด 487,731 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 316 กิโลกรัม ผลผลิตรวม 481,007,886 กิโลกรัม ประชากรที่ทำสวนยางพาราในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 11,516 ครัวเรือน พื้นที่ปลูก 196,060 ไร่ พื้นที่ให้ผลเก็บเกี่ยว 120,573 ไร่ พื้นที่ไม่เปิดกรีด 75,487 ไร่ ผลผลิต 300 กิโลกรัม ผลผลิต 36,171,900 กิโลกรัม (สำนักงานเกษตร จังหวัดสงขลา พ.ศ. 2549) และประชากรที่ทำสวนยางพาราในตำบลคู อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1,037 ครัวเรือน พื้นที่ปลูก 7,870 ไร่ พื้นที่ให้ผลเก็บเกี่ยว 7,870 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 300 กิโลกรัม ผลผลิตรวม 2,361 ตัน ราคาหน่วยละ 68 บาท มูลค่า 180,548,000 ล้านบาท ต้นทุนเฉลี่ย 2,200 ไร่ (สำนักงานเกษตร อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา 2549) ผู้วิจัยจึงใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อทราบความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโหนด ทั้งหมด 37 คน พบว่ามีความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา ร้อยละ 86.49 จากสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนด้านการประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา และความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ตามบริบทท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์พารา โดยการตัดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา ที่ยึดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการได้ (กรมวิชาการ, 2544) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้จะไปเป็นแนวทางสำหรับนักเรียนในพื้นที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างแท้จริง นำไปสู่การเพิ่มรายได้เพื่อพัฒนาสังคม ครอบครัว และท้องถิ่นของตนเองได้ และยังเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา โดยศึกษาเป็นขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น
  - 1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา
  - 1.3.2 ผลการปฏิบัติงานการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา
  - 1.3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง

การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา
- 2.2 ผลการปฏิบัติงานการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา
- 2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง

การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จำนวน 37 คน ประกอบด้วย

- 1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโหนด จำนวน 15 คน
- 1.2 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโหนด จำนวน 15 คน
- 1.3 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโหนด จำนวน 7 คน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านโหนด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
  - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

3.2.2 ผลการปฏิบัติงานการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

3.3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา

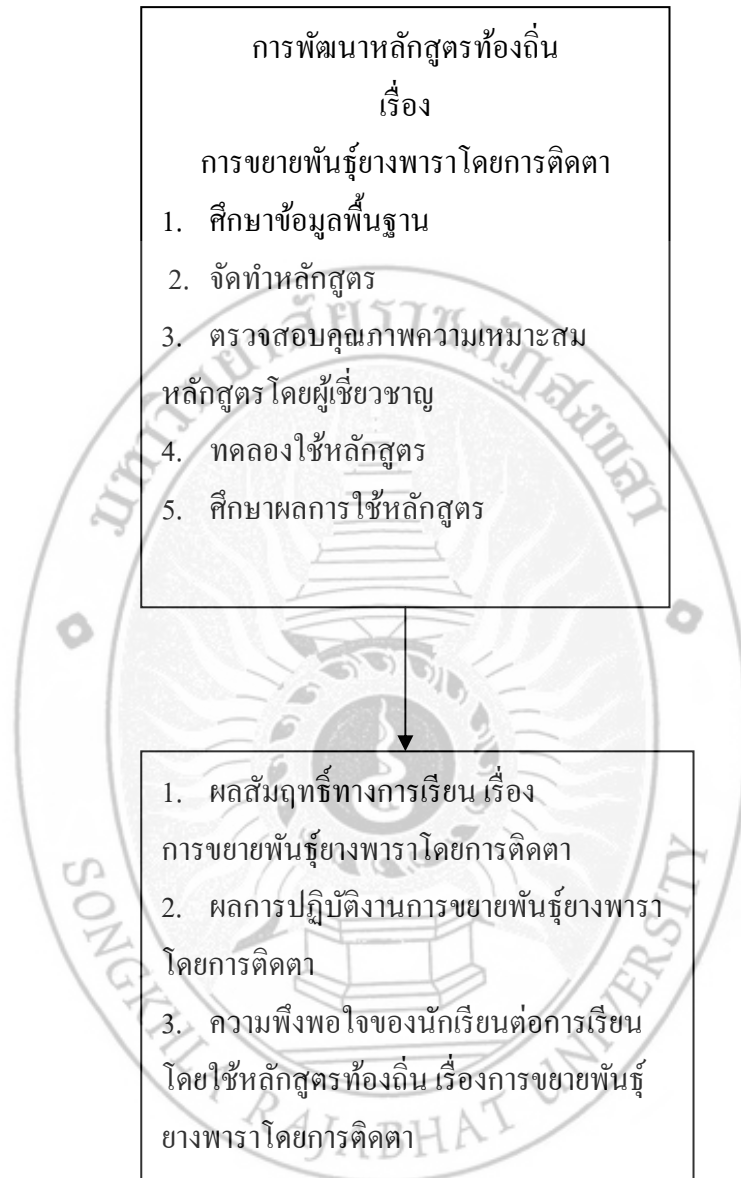
4. เนื้อหา ได้แก่ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา

5. ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการใช้หลักสูตรท้องถิ่น ไว้ 7 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน รวม 21 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนในวันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ วันละ 1 ชั่วโมง สำหรับสอนภาคทฤษฎี และวันละ 3 ชั่วโมง สำหรับสอนภาคปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 12 พฤศจิกายน ถึง วันที่ 28 ธันวาคม 2550 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550

6. วิทยากร ได้แก่ ผู้มีความรู้ความสามารถในการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการติดตา ในท้องถิ่น คือ นายวิน หนูมาก, นายร่อหะ อีโก๊ะ, นายมมณูญ ทองช่าง และนายโสธรรม พันยี่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

1. **หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา** หมายถึง แนวการจัดการเรียนรู้ซึ่งองค์ประกอบส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโหนด กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1 : การดำรงชีวิตและครอบครัว (งานเกษตร) ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา ที่สร้างขึ้นให้สนองความต้องการของผู้เรียน มีเนื้อหาสาระของชุมชนหมู่บ้านโหนด และหมู่บ้านปลักพ้อที่ใช้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

2. **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น** หมายถึง กระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโหนด จังหวัดสงขลา หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการตามลำดับ คือ ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของนักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโหนด ในชุมชนหมู่บ้านโหนด หมู่บ้านปลักพ้อ ความต้องการเรียนรู้ของนักเรียนความต้องการรูปแบบและเนื้อหาของหลักสูตรท้องถิ่น ที่โรงเรียนควรจัดให้กับนักเรียน โดยยึดหลักการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 นำข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดมาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรที่จัดทำขึ้น นำหลักสูตรท้องถิ่นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างพร้อมเก็บข้อมูลพฤติกรรมและผลการปฏิบัติงานติดตาม ประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น

3. **การใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา** หมายถึง การนำหลักสูตรท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ไปใช้สอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีครูและวิทยากรร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยาย อภิปราย กระบวนการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม และแบบสาธิตตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 16 แผน เวลา 21 ชั่วโมง โดยศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา ตามรายละเอียดดังนี้

3.1 **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนแต่ละคนในการเรียนรู้ เรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา ซึ่งประเมินโดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2 ผลการปฏิบัติงานการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตามขั้นตอน ประเมินจากแบบสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน

3.3 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ตามสูตรท้องถิ่น ซึ่งประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจ

4. การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา หมายถึง การขยายพันธุ์ยางพาราอย่างหนึ่ง ที่ตัดเอาเปลือกซึ่งมีตาติดอยู่จากต้นที่เป็นยางพันธุ์ดีเอาไปติดแทนเปลือกต้นยางพันธุ์ที่ด้อยกว่า เพื่อให้ตาของพันธุ์ดีเจริญเป็นต้นยางพันธุ์ดีต่อไป

5. ท้องถิ่น หมายถึง สภาพแวดล้อม พื้นที่บริเวณโรงเรียนบ้านโหนด หมู่บ้านปลักพ้อ หมู่บ้านโหนด ตำบลกุ อำเภोजะนะ จังหวัด สงขลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยทำให้ได้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา ที่มีคุณภาพ
2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการขยายพันธุ์ยางพาราโดยการตัดตา
3. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. นักเรียนมีความรักภูมิใจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน
5. ชุมชนเห็นความสำคัญให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาและสนับสนุนให้มีการ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน และเป็นแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป
6. นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปขยายผลให้ผู้ปกครอง